

10. Adómegállapítási módok, a bevallások rendszere

Az adókra és költségvetési támogatásokra vonatkozó anyagi jogszabályok határozzák meg:

- az adó befizetésére kötelezettek és a költségvetési támogatásra jogosultak körét,
- azt a tevékenységet vagy dolgot (adótárgyat), amely adókötelezettséget, illetve támogatási jogosultságot keletkeztet,
- a fizetendő adó, illetve az igénybe vehető költségvetési támogatás alapját és mértékét.

10.1. Adómegállapítási módok

Azt, hogy az anyagi jogszabályokban előírt adót és költségvetési támogatást hogyan, kinek és mikor kell megállapítani, az Art. VI. fejezete szabályozza.

Az adót, illetve a költségvetési támogatást

- az adózó önadózással,
- a kifizető és a munkáltató adólevonással,
- az adóbeszedésre kötelezett adóbeszedéssel,
- az adóhatóság kivetéssel, kiszabással, illetve utólagos adómegállapítás keretében

állapítja meg.

A magyar adórendszerben az önadózás érvényesül főszabályként, azaz az adót (költségvetési támogatást) az adózó saját maga állapítja meg és vallja be az adóhatóságnak. Az adókat adónként, a költségvetési támogatást támogatásonként – az adó, illetve a költségvetési támogatás alapjának meghatározására előírt időszakonként – kell megállapítani. Ez a szabály minden adómegállapítási módra irányadó.

Természetes személy az adóját akkor állapítja meg önadózással, ha

- vállalkozó (az építményadó, a telekadó, a gépjárműadó, a vagyonszerzési illeték és a kiszabással megállapított eljárási illeték kivételével),
- az általános forgalmi adó alanya, vagy
- a személyi jövedelemadóját nem a munkáltatója (kifizető) állapítja meg.

Jogi személy és egyéb szervezet

- az adót, költségvetési támogatást (az építményadó, a telekadó, a gépjárműadó, a vagyonszerzési illeték és a kiszabással megállapított eljárási illeték kivételével) önadózással állapítja meg.

Az adómegállapítás speciális esete, amikor az adót (költségvetési támogatást) az adózó helyett a kifizető, munkáltató, illetve az adó beszedésére kötelezett állapítja meg. A kifizető más személy adóját akkor állapítja meg, ha ezt törvény előírja (például bérén kívüli juttatás, kamatjövedelem, adóköteles nyereség esetén). Ha a kifizető az adót, adóelőleget levonta, az adóhatóság a továbbiakban azt csak a kifizetőtől követelheti.

Az Art. az adózók egyes csoportjaira vonatkozóan kötelezően határozza meg az adózás módját. Egyes helyi adók vonatkozásában a magánszemélyek nem önadózással teljesítik kötelezettségüket, ezekben az esetekben az önkormányzati adóhatóság veti ki az adót (például építményadó).

Hatósági adómegállapításról akkor beszélünk, amikor az adót (költségvetési támogatást) az adózó terhére (javára) az adóhatóság állapítja meg.

Önadózók esetében hatósági adómegállapítás az adóbevallás ellenőrzése alapján történhet, az adóbevallás és az adóhatóság rendelkezésére álló adatok egybevetése és ellenőrzése alapján egyszerűsített ellenőrzéssel, vagy az általános szabályok szerinti adóellenőrzést követő utólagos adómegállapítással.

Az adóhatóság természetesen ugyanazon szabályok alapján vizsgálja az adókötelezettség teljesítését és állapítja meg az adót (adókülönbözetet), mint amelyek szerint az adózónak kellett (volna) azt annak idején megállapítania. Amennyiben az önadózó az ellenőrzés megkezdéséig adómegállapítási (bevallási) kötelezettségének nem tesz eleget, a revízió az adót a rendelkezésre álló bizonylatok alapján állapítja meg, és annak összegét a teljesített pénzügyi befizetésektől vagy visszaigénylésektől függően adókülönbözetként, illetve adóhiányként írja elő.

Adókiivetést azon adóknál alkalmaznak, amelyek alanya vagy összege nem gyakran változik. Igaz ez például a vagyontárgyak esetében, de egyes helyi adókat is kivetéssel állapít meg az önkormányzati adóhatóság.

Ugyanígy kivetéssel állapítja meg a vámhatóság a regisztrációs adót, valamint új közlekedési eszköznek minősülő személygépkocsinak, illetőleg regisztrációsadó-köteles motorkerékpárnak az Európai Közösség más tagállamából történő beszerzése esetén az általános forgalmi adót.

Kiszabással állapítja meg az állami adóhatóság a vagyonszerzési illetéket, továbbá a kiszabás alapján fizetendő eljárási illetéket.

Az adó kivetése és kiszabása elsősorban az adózó bejelentése alapján történik. Ezt a bejelentést meg kell különböztetni az önadózás során használt bevallástól, mivel a bejelentésben az adózó az adó megállapításához csupán adatokat közöl (jelent be), a fizetendő adó összegét viszont az adóhatóság állapítja meg (a bejelentés alapján).

A „kivetéses” adózásnál az adó összegét az adóhatóság az adózó adóalapra vonatkozó bejelentése (nyilatkozata), bevallása alapján állapítja meg. Az adó kivetés vagy kiszabás útján történő megállapításánál ugyanúgy helye van a bejelentés (bevallás) egyidejű vagy az elévülési időn belüli utólagos ellenőrzésének.

Az adóbeszedés a levonással rokon intézmény. A helyi adókról szóló törvény (a továbbiakban: Htv.) az idegenforgalmi adóra írja elő az adóbeszedési kötelezettséget, amely a szállásadót (a helyiség tulajdonosát vagy a használni és hasznosítani jogosultat) terheli, és az idegenforgalmi adóval összefüggő összes adózási kötelezettséget (például: bejelentés, bevallás) is az adó alanyai helyett a beszedésre kötelezettek teljesítik.

Az egyes adók és költségvetési támogatások alapja, megállapításuk (és befizetésük) esedékessége eltérő, ezért az adókat és költségvetési támogatásokat (adó- és támogatási nemenként) külön-külön kell a törvényben előírt határidőig és időszakra megállapítani. Ez azt jelenti, hogy ha az adózóra az adójogszabályok több adónemben (például szja, áfa) írnak elő adókötelezettséget, az adózónak a fizetendő adó összegét vagy az igényjogosultságot adónemenként kell megállapítania az anyagi jogszabályban (Szja tv., Áfa tv. stb.) meghatározott módon.

A munkáltatói és kifizetői adómegállapítás, továbbá az adóbeszedés önálló adómegállapítási mód, de a kifizetők, munkáltatók, beszedésre kötelezettek kötelezettségei (adómegállapítás, bevallás, adófizetés) hasonlítanak az önadózáshoz.

A levont adót, adóelőleget a munkáltatónak, illetőleg kifizetőnek kell megfizetnie. Ha a levonás megtörtént, az adó annak alanyától nem követelhető. Ugyanez igaz az adóbeszedésre is: a beszedést követően az adót az adóbeszedésre kötelezettnek kell megfizetnie, illetve az csak tőle követelhető.

A felelősség kérdését illetően lényeges különbség van a két adómegállapítási mód között abban az esetben, ha bármely okból elmarad az adóelőleg, illetve az adó levonása, beszedése. Az Art. rendelkezései szerint a kifizető akkor felelős, ha az adót, adóelőleget levonta. Ebből arra a következtetésre lehet jutni, hogy a le nem vont adót, adóelőleget a magánszemély adóalanytól lehet utólag követelni. Az adóbeszedésre kötelezett ezzel szemben – a helyi adókról szóló törvény rendelkezései szerint [Htv. 34. § (2) bekezdés] – a fizetendő idegenforgalmi adót akkor is tartozik befizetni, ha annak beszedését elmulasztotta.

Az Art. mulasztási bírsággal sújtja a levonási kötelezettsége teljesítését elmulasztó kifizetőt, az adóbeszedést elmulasztót, illetve ha a levont, beszedett adót nem fizeti meg a munkáltató, kifizető vagy az adóbeszedésre kötelezett. A mulasztási bírság melletti jogkövetkezményt (késedelmi pótlék) ilyen esetben sem a munkavállaló, hanem a munkáltató (kifizető, adóbeszedést elmulasztó) viseli.

10.2. A bevallás szabályai

Az Art. kimondja, hogy az adózónak az önadózással megállapított adóról, továbbá költségvetési támogatásról adónként, költségvetési támogatásonként az erre a célra rendszeresített nyomtatványon adóbevallást kell tennie. Az adóztatás szempontjából az egyik legfontosabb adókötelezettség az adóbevallás benyújtása. Az adóbevallás az adózó azonosításához, az adóalapnak, a mentességeknek, a kedvezményeknek, az adónak, valamint a költségvetési támogatás alapjának és összegének megállapításához szükséges adatokat tartalmazza.

Az adóhatóság a bevallási kötelezettség teljesítésének elősegítése érdekében bevallási nyomtatványokat rendszeresít, ezeken történik – jellemzően elektronikusan – a bevallási kötelezettségek teljesítése. Ezek között több olyan van, amely alkalmas több jogcímen fennálló adókötelezettség bevallására, illetve költségvetési támogatás igénylésére.

A bevallások kötelező tartalmi elemét képezi az adózó azonosításához szükséges adatok feltüntetése, ezek közül elsődleges az adóazonosító szám.

További tartalmi eleme – az azonosító adatokon túl – az adóbevallásoknak:

- az adóalap kimutatása,
- a mentességek feltüntetése,
- a kedvezmények nevesítése,
- az adó (költségvetési támogatás) összegének megállapítása.

A bevallásokat funkcióik szerint több csoportra oszthatjuk:

- alapbevallásokra,
- adózói javításokra (helyesbítés),
- önellenőrzési bevallásokra, valamint
- javító bevallásokra.

Az alapbevallás az adómegállapítási időszakra beadott teljes adatszolgáltatás. Azonos bevallási időszakra csak egy alapbevallás adható be (például a személyi jövedelemadó éves bevallási időszakra szól, és az adóévet követő év május 20-ig kell benyújtani).

Az állami adóhatóság által hibásnak minősített bevallás javítása érdekében az adózót az adóhatóság kiértesíti (elektronikus ügyintézésre kötelezetteknel és az e-ügyintézést alkalmazók esetén felszólítást küld az elektronikus tárhelyére történő kihelyezéssel, közölve benne a hibás bevallás vonalkódját és a lekérdezhető hibakódot). A bevallás helyes kitöltése mellett a teljes adattartalmat meg kell ismételni a javító bevallásban.

Ettől elkülönül az az eset, amikor az adózó kezdeményezi a javítást (helyesbítést) a NAV által már elfogadott, feldolgozott bevallás bármely adata tekintetében, amely téves, hiányos, vagy a vonatkozó bevallás időszaka helytelen (azaz akkor, ha az adózó olyan hibát észlel, amely nem érinti a bevallás adó-, adóalap-, illetve költségvetési támogatási összegét).

Önellenőrzési bevallást akkor lehet benyújtani – az adómegállapításhoz való jog elévülési idején belül, és minden bevallási időszakra vonatkozóan külön-külön –, ha az adóalap (járulékalap), illetve az adó (járulék) összege változik. A benyújtásra a tévedés feltárásától számítva 15 nap áll az adózó rendelkezésére, és amennyiben a költségvetés felé rendezendő adókötelezettsége keletkezik, azt az önellenőrzési bevallás benyújtásával egyidejűleg meg kell fizetnie.

Az adóbevallások állami adó- és vámhatósághoz történő benyújtásának időpontjáról az Art. 2. sz. melléklete rendelkezik, ez alapján a bevallások gyakoriságuk szerint is csoportosíthatók.

Megkülönböztetünk

- éves,
- negyedéves, valamint
- havi

bevallásokat.

Havonként, a tárgyhónapot követő hónap tizenkettedik napjáig elektronikus úton bevallást tesz például az adó- és/vagy társadalombiztosítási kötelezettségeket eredményező, természetes személyeknek teljesített kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő valamennyi adóról, járulékról a munkáltató, a kifizető. Ez az úgynevezett havi adó- és járulékbevallás.

Tipizálhatók a bevallások céljuk szerint is, ez alapján megkülönböztetünk:

- az adó visszaigénylésére is szolgáló (úgynevezett pénzforgalmat lebonyolító) bevallásokat,
- kizárólag adókötelezettség bevallására alkalmas bizonylatokat, valamint
- statisztikai célú bevallásokat.

Az adóbevallás benyújtásával egyenértékű, ha az adózó az adóhatóság által rendszeresített elektronikus úrlapon – a bevallás benyújtására előírt határidőig – nyilatkozik, hogy az adóbevallást azért nem nyújtotta be, mert adókötelezettsége nem keletkezett.

Fontos tudni, hogy az adó megfizetése, illetve a költségvetési támogatás igénybevétele az adóbevallást nem pótolja. Az erre kötelezett adózónak akkor is kell adóbevallást benyújtania, ha az adót megfizette, vagy – jogszabály rendelkezése alapján – később fizetheti meg.

A vizsgálat alá vont adó, illetve költségvetési támogatás vonatkozásában a be nem nyújtott bevallás az adóellenőrzés megkezdésének napját megelőző napig pótolható.

Az adóbevallást vagy az azzal egyenértékű nyilatkozatot a nyilvántartásba vett adótanácsadó, adószakértő vagy okleveles adószakértő ellenjegyezheti. Az ellenjegyzett hibás adóbevallás, illetve adóbevallással egyenértékű nyilatkozat esetén a mulasztási bírságot az adóhatóság a nyilvántartásba vett adótanácsadó, adószakértő vagy okleveles adószakértő terhére állapítja meg.

Az adóbevallás benyújtásában akadályozott adózó az akadályoztatás megszűnését követő 15 napon belül tesz adóbevallást.

Soron kívüli bevallási kötelezettségük van a felszámolási eljárás, végelszámolás, illetve kényszertertőrlési eljárás alá vont gazdasági társaságoknak.

A bevallások tárgykörét érintve szükséges megemlíteni az szja-bevallás reformját, amelyet a NAV a 2016. adóév személyijövedelemadó-bevallása tekintetében valósított meg. A reform eredményeként létrejött az új, online felület, az E-szja. A NAV szolgáltató jellegének erősítése jegyében a magánszemélyek 2016-ra vonatkozóan már elektronikusan nyújthatták be személyi jövedelemadójuk bevallását az újonnan kialakított felületen.

Az online bevallás előnyei:

- az adminisztrációval járó terhek mérséklése,
- az ügyfelek tehermentesítése,
- a bevallás kitöltésére fordítandó idő csökkentése.

2017-ben 3,8 millió magánszemélynek készített a NAV adóbevallási tervet. 2018-ban folytatódott az érintett adózói kör bővítése: az áfa fizetésére kötelezett magánszemélyek és az őstermelők számára is felkínálta az adóhatóság az adóbevallás-tervezetet.

Az E-szja felület eléréséhez Ügyfélkapu-regisztráció szükséges. Az Ügyfélkapu a magyar kormányzat elektronikus ügyfélbeléptető és -azonosító rendszere, amely biztosítja, hogy használói a személyazonosság igazolása mellett egyszeri belépéssel biztonságosan kapcsolatba léphessenek az elektronikus közigazgatási ügyintézés és szolgáltatást nyújtó szervekkel.

Emellett az Ügyfélkapu a felhasználó számára dokumentummegőrzési és -elérési szolgáltatást biztosít.

A tárhely formái:

- Értesítési tárhely: minden új küldemény tárolási helye; ha harminc napig nem veszi át a címzett (nem nyitja meg), a küldemény törlődik, és meg kell ismételni a kézbesítést.
- Tartós tárhely: az értesítési tárhelyre érkezett küldeményeket ide helyezheti át a címzett; a tartós tárban levő egyes dokumentumokhoz olvasási hozzáférést adhat általa meghatározott személyeknek is.

A NAV-hoz beérkező elektronikus küldemények fogadására az E-bev rendszer szolgál, amely fogadja többek között a bevallásokat is. A beérkezett bevallásokat ellenőrzik, ennek során vizsgálja a rendszer

- az aláírói jogosultságot,
- azt, hogy megfelelő-e a bizonylat formátuma és titkosítása, valamint
- megfelelő-e a nyomtatvány verziója.

A nem megfelelő bevallásokat a rendszer hibaüzenetet tartalmazó nyugta visszaküldésével elutasítja. Az elfogadható küldeményeket pedig vonalkóddal (DOKU) és időbélyeggel (Hitelesítő) látja el, a feladónak ezen adatokról nyugtát küld vissza, majd a küldeményt a bevallásfeldolgozó rendszer (Bevfeld) vagy más rendszerek felé továbbítja.

A bevallásfeldolgozás szempontjából kiemelt bevallásoknak minősülnek az alábbiak:

- a személyi jövedelemadó bevallása ('SZJA),
- az általános forgalmi adó bevallása ('65),
- a társasági adó bevallása ('29, TAONY), valamint
- az adó- és járulékbevallások ('08/'58).

A következőkben ezen kiemelt bevallások jellemzőit foglaljuk össze röviden.

10.2.1. Szja-bevallás ('SZJA)

A magánszemélynek az adóköteles jövedelmeiről és azok adójáról évenként bevallási kötelezettsége van, amely két módon teljesíthető:

- a NAV által készített adóbevallási tervezet elfogadásával, javításával, kiegészítésével (E-szja), vagy
- az adóhatóság közreműködése nélkül készített bevalláson ('SZJA bevallás), amely benyújtható elektronikusan az ANYK-rendszeren keresztül, vagy papíralapú nyomtatvány kitöltésével és beküldésével.

A NAV a magánszemélyek részére az adóévet követő év február végéig beérkezett kifizetői bevallások, adatszolgáltatások alapján *adóbevallási tervezetet* készít, amely tartalmazza az adóhatóság nyilvántartásában szereplő, a magánszemély által az adóévben megszerzett,

- az Szja tv. hatálya alá tartozó jövedelmet és annak adóját,
- az Ekho tv. hatálya alá tartozó jövedelmet és annak adóját,
- az Efo tv. szerinti jogviszonyból származó, a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti mentesített keretösszeget meghaladó jövedelmet,
- a Különadó tv. hatálya alá tartozó, különadóalapot képező bevételt és annak adóját,
- a Szcho tv. szerint a szociális hozzájárulási adó alapját képező jövedelmet és az utána fizetendő szociális hozzájárulási adót.

Az adóbevallási tervezet az erre a célra kialakított online felületen az adóévet követő év március 15-étől tekinthető meg a NAV szja-oldalán, az E-szja felületre belépve számítógépen, okostelefonon vagy táblagépen. Ehhez Ügyfélkapu-regisztrációval kell rendelkeznie az adózónak. A tervezet postai úton történő megküldését március 18-áig lehet kérni.

Ha az adózó az adóbevallási tervezetben feltüntetett adatokkal, illetve az ezek alapjául szolgáló, az állami adó- és vámhatóság nyilvántartásában szereplő adatokkal nem ért egyet, az adóbevallási tervezet adatait az adóévet követő év május 20-ig az erre a célra kialakított elektronikus felületen

- javíthatja,
- kiegészítheti, vagy
- az erre a célra rendszeresített nyomtatványon bevallást nyújthat be.

A postai úton megküldött adóbevallási tervezet adatainak kiegészítésére, javítására az Ügyfélkapu használatával elérhető elektronikus felületen vagy az adóhatóság közreműködése nélkül elkészített bevallás benyújtásával van lehetőség.

10.2.2. Taobevallás ('29 és TAONY)

A bevallás benyújtására kötelezettek köre:

- a Tao tv. hatálya alá tartozó, a naptári évvel azonos, illetve a naptári évtől eltérő üzleti évet alkalmazó egyszeres, valamint kettős könyvvitelt vezető adózók;
- az államháztartás egyensúlyát javító különadóról és járadékról szóló 2006. évi LIX. törvény (Kjtv.) hatálya alá tartozó hitelintézetek;
- a távhőszolgáltatás versenyképesebbé tételéről szóló 2008. évi LXVII. törvény (Thtv.) hatálya alá tartozó energiaellátók, valamint közszolgáltatók;
- a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (Innovációs tv.) hatálya alá tartozó gazdasági társaságok.

Már a felsorolásból is látható, hogy a '29-es nyomtatvány nemcsak a társasági-adó-kötelezettség elszámolására és bevallására, hanem egyéb adónemek, így például a hitelintézeti járadék, a hitelintézetek különadója, az energiaellátók jövedelemadója és az innovációs járulék bevallására is szolgál.

Az általános szabály szerint a Tao tv. hatálya alá tartozó egyszeres vagy kettős könyvvitelt vezető adózóknak (ideértve a nonprofit szervezeteket is) az adóévet követő év május 31-éig, illetve a naptári évtől eltérő üzleti évet választó adózóknak a '29-es számú bevallást az adóév utolsó napját követő ötödik hónap utolsó napjáig kell benyújtaniuk – egy példányban – az állami adó- és vámhatósághoz.

A Tao tv. általános szabályaitól eltérően az adóévben vállalkozási tevékenységet nem folytató egyházi jogi személy azzal teljesíti társasági-adó-kötelezettségét, hogy az adóévre bevallást helyettesítő nyilatkozatot tesz (TAONY).

A társaságiadó-bevallás helyett az adóévet követő év május 31-éig – szintén a TAONY jelű nyomtatványon – nyilatkozatot tesz az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület, az egyházi jogi személy, a lakásszövetkezet, az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár, a közhasznú szervezetként besorolt felsőoktatási intézmény, az európai területi társulás, a foglalkoztatói nyugdij-szolgáltató intézmény, feltéve, hogy az adóévben vállalkozási tevékenységből (az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár kiegészítő vállalkozási tevékenységből) származó bevételt nem ér el, vagy e tevékenységéhez kapcsolódóan költséget, ráfordítást nem számol el.

10.2.3. Adó- és járulékbevallás ('08 és '58)

A kötelezettek köre:

- a munkáltató, a kifizető (ideértve az egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemély munkáltatót is),
- az állami foglalkoztatási szerv,
- a Magyarországon bejegyzett egyházi jogi személy,
- a szakképző iskolai tanulót tanulószerződés alapján foglalkoztató adózó,
- a megszűnő, az átalakuló, a felszámolás, végelszámolás, illetve kényszerőrlési eljárás alatt álló adózó.

A Tbj. 5. §-ában felsorolt jogviszonyokban foglalkoztatottak biztosítottnak minősülnek, és foglalkoztatásukat a '08-as bevalláson be kell jelenteni az állami adó- és vámhatóságnak.

A bevallás benyújtására kötelezett adózó – a rá vonatkozó bevallási gyakoriságtól függetlenül – havi bevallást tesz, illetve a tárgyhónapot követő hónap 12-éig elektronikus úton adatot szolgáltat a magánszemélyeknek

teljesített kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő valamennyi adóról – kivéve a kamatjövedelem adóját –, járulékról és/vagy a törvényben meghatározott egyéb adatról.

Abban az esetben, ha az adózónak fizetési kötelezettsége nem keletkezik, de a törvényben foglalt adatszolgáltatási kötelezettsége fennáll, a bevallást be kell nyújtania.

A kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő egyéni vállalkozó és a biztosított mezőgazdasági őstermelő a szociális hozzájárulási adóval és a járulékokkal kapcsolatos kötelezettségeiről szóló '58-as számú bevallást csak elektronikus úton nyújthatja be.

Havonta, a tárgyhónapot követő hó 12-éig bevallást teljesít:

- a főfoglalkozású egyéni vállalkozó,
- az egyidejűleg több biztosítási jogviszonyban álló egyéni vállalkozó;
- az egyidejűleg társas vállalkozóként is biztosított, kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő egyéni vállalkozó.

A biztosított mezőgazdasági őstermelő negyedévente, a tárgynegyedévet követő hónap 12-éig fizeti meg és vallja be az adót és a járulékokat.

A foglalkoztatónak nem minősülő biztosított mezőgazdasági őstermelő nem kötelezett a bevallás és adatszolgáltatás benyújtására, ha a tárgyévet megelőző évben bevétele nem volt – kivéve, ha

- a tevékenységét a tárgyévben kezdte; vagy
- az adóévre vonatkozóan nyilatkozatban vállalta, hogy a Tbj. 30/A §-ának (1)–(2) bekezdésében meghatározott járulékalapnál magasabb összeg után fizeti meg a járulékokat.

10.2.4. Áfabevallás ('65)

Bevallásra kötelezettek

Ezen a nyomtatványon kell bevallást tenniük az általános forgalmi adó alanyainak, még akkor is, ha a speciális adózói körbe tartoznak, és rendszeresen nem, csak egyes ügyletek után kötelesek bevallást benyújtani, vagy csak új közlekedési eszköz Közösségen belüli értékesítése miatt válnak az adó alanyává.

A bevallás benyújtásának határideje

A '65-ös számú bevallást az általános forgalmi adó fizetésére kötelezett adóalany, illetve adófizetésre kötelezett személynek az Art.-ban meghatározott, az áfabevallási kötelezettség gyakoriságára vonatkozó szabályok szerint kell benyújtania az állami adó- és vámhatósághoz:

- havi bevallásra kötelezettek esetében a tárgyhónapot követő hó 20-áig,
- negyedéves bevallásra kötelezettek esetében a tárgynegyedét követő hó 20-áig,
- éves bevallásra kötelezettek esetében a tárgyévet követően, február 25-éig.

Havi bevallási kötelezettség

Havonta kell a bevallást benyújtania annak az áfa fizetésére kötelezett adóalany, akinek a tárgyévet megelőző második évben az elszámolandó általános forgalmi adójának év elejétől – előjelhelyesen – összesített vagy időarányosan éves szintre átszámított összege pozitív előjelű, és az 1 millió forintot elérte. Ugyancsak havi áfabevallást köteles benyújtani a tárgyévből tevékenységet kezdő, áfa fizetésére kötelezett adóalany.

Negyedéves bevallási kötelezettség

Negyedéves áfabevallást kell benyújtania annak az áfa fizetésére kötelezett adózónak, aki a tárgyévet megelőző második adóév adatai alapján a havi bevallási kötelezettség elszámolandó adóértékhatárát (+1000 eFt) nem éri el, de az éves adózóra vonatkozó küszöbértékeket (+/–250 eFt és 50 millió Ft) már túllépte.

Éves bevallási kötelezettség

Éves bevallást kell benyújtania annak az áfa fizetésére kötelezett adóalany, akinek a tárgyévet megelőző második évben az elszámolandó adójának éves szinten összesített vagy időarányosan éves szintre átszámított összege – előjelétől függetlenül – nem érte el a 250 ezer forintot, és az Áfa tv. szerinti termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása ellenértékének adó nélküli összesített összege nem haladja meg az 50 millió forintot, feltéve, hogy nem rendelkezik közösségi adószámmal.

Az Art. 2013. január 1-jétől előírja az összesítő jelentéstételi kötelezettséget. A szabályozás következtében az áfabevallás kibővült a 65M megnevezésű alnyomtatvánnyal, amelynek lapjai kizárólag bizonyos típusú belföldi – egyenes adózású – forgalom részletezésére szolgálnak.

- Az általános forgalmi adó alanya termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása esetén azon számlákról, amelyekben egy másik, belföldön nyilvántartásba vett áfaalanyra áthárított általános forgalmi adó összege a 100 ezer forintot eléri vagy meghaladja, arról az adómegállapítási időszakról teljesítendő áfabevallásban, amelyben az ügylet teljesítését vagy az előleg megfizetését tanúsító számlában feltüntetett adót meg kell állapítania, számlánként a '65M-01 számú lapon nyilatkozni köteles.
- Az általános forgalmi adó alanya termék beszerzése, szolgáltatás igénybevétele esetén azon számlákról, amelyekben az áthárított általános forgalmi adó összege a 100 ezer forintot eléri vagy meghaladja, arról az adómegállapítási időszakról teljesítendő áfabevallásban, amelyben az ügylet teljesítését vagy az előleg megfizetését tanúsító számla alapján adólevonási jogot gyakorol, számlánként a '65M-02 számú lapon nyilatkozni köteles.

Az egyes bevallástípusok tartalma akár évente változhat: a jogszabályváltozások nyomán bővíthet vagy csökkenhet a kitöltendő adatok köre. A NAV évente aktualizált – és honlapjáról letölthető – kitöltési útmutatókkal segíti az adózókat bevallási kötelezettségük teljesítésében.

Ellenőrző kérdések

1. Ismertesse a lehetséges adómegállapítási módokat!
2. Mit jelent az önadózás?
3. Mit tartalmaz az adóbevallás általában?
4. Mikor nyújtható be önellenőrzési bevallás?
5. Mit tartalmaz az szja-bevallási tervezet?